

Stærmose Vandværk

Bestyrelsens beretning til generalforsamling den 20. marts 2023

Indledning

Beretningen omfatter kalenderåret 2022.

Bestyrelsen kan berette om et år, som har været præget af ro og sikker drift med det til følge, at de i alt 124 andelshavere og forbrugere inden for forsyningsområdet, der er tilknyttet Stærmose Vandværk, gennem hele året hver dag har været forsynet med rent og godt vand til billigst mulig pris. Dermed vurderes formålet med driften af Andelsselskabet Stærmose Vandværk også at være opfyldt i året 2022.

Vandsalg

Opgørelserne over udpumpede og solgte vandmængder beregnes på grundlag af et forbrug fra 1. december til 30. november. Denne praksis er valgt for flere år siden ud fra det vilkår, at en stor del af vandværkets målere er monteret i udendørs nedgravede målerbrønde, som kan være vanskelige at tilgå i sne- og frostvejr.

Der er i 2022 registreret et salg af vand på 23.680 kubikmeter. Dette er noget mindre end tidligere år. I 2021 blev der solgt 27.052 kubikmeter. Den faldende vandmængde er en tendens, som især har været tiltagende de seneste år, hvor salget eksempelvis i 2018 var mere end 30.000 kubikmeter. Det mindre forbrug i 2022 skyldes primært at to slagtesvinebrug ophørte med produktionen. Ca. halvdelen af den solgte vandmængde sker til ganske få forbrugere. Til erhvervsdrivende med et forbrug over 1.000 kubikmeter om året er tilbage i forbrugerkredsen et svinebrug, to plantebrug og en efterskole. Disse har i alt aftaget ca. 10.600 kubikmeter. Herefter følger tre mindre landbrug med et samlet forbrug på ca. 1.400 kubikmeter. De resterende 117 forbrugere aftog i gennemsnit ca. 100 kubikmeter pr. boligenhed (99,6 kubikmeter).

Der er fra vandværket i 2022 udpumpet en mindre mængde vand fra egen boring, end der er solgt til forbrugerne. Dette skyldes helt naturligt det driftsstop, der var på vandværket i januar måned i forbindelse med udskiftning af boringspumpen, hvor vi i perioden tilkøbte 1.400 kubikmeter vand fra Brylle Vandværk, hvorfra vandværket kan nødforsynes. Den tilkøbte mængde sammen med den udpumpede mængde svarer nogenlunde til den solgte vandmængde, hvorfor vandspildet fortsat ligger under 1 pct. Hvor vandspildet, der er differencen mellem udpumpet og solgt vandmængde, er mere end 10 pct., skal vandværket betale afgift til staten af hver eneste kubikmeter, der ligger over de 10 pct. spild. Det gennemsnitlige vandspild fra vandværker på landsplan lå jf. seneste opgørelse fra Miljøstyrelsen på 7,8 %. Opgørelsen er flere år gammel.

Regnskabsresultat

2022 var 15. regnskabsår med uændrede takster til vandværket. Der har i samme periode været mindre ændringer i afgifterne til staten. Forbruger, der aftager mindre end 1.000 kubikmeter vand pr. år betalte således 4,50 kr./m³ for vand til vandværk plus 6,37 kr. i afgift på ledningsført vand til staten eller i alt 10,87 kr. pr. kubikmeter plus moms. Hertil skal lægges den faste årlige afgift pr. boligenhed på 600,00 kr. pr. år + moms. Forbrugere, der aftager mere end 1.000 kubikmeter pr. år får en rabat på 50 øre pr. kubikmeter, der overstiger forbruget på 1.000 kubikmeter.

Vandværket har i 2022 for første gang i mange år haft et negativt driftsresultat. Dette er på ca. 60.000 kr. Sidste år var overskuddet på ca. 36.000 kr. Det er det beløb, der skal dække de omkostninger, der er forbundet med at drive og vedligeholde vandværket.

Vandværket er underlagt det generelle "hvile i sig selv"-princip, hvorfor der årligt opgøres en "over- eller underdækning". Denne beregnes som årets indtægter fratrukket årets omkostninger. En eventuel overdækning anføres i regnskabet som en negativ indtægt ("der er opkrævet for meget"), mens en eventuel underdækning anføres som et tillæg til indtægterne ("der er opkrævet for lidt").

Der er specielt tre hovedårsager til den markante ændring af regnskabsresultatet. Den helt store ændring er prisen for el. Strømprisen i 2022 var ca. 52.000 kr., hvor tilsvarende forbrug i 2021 kostede ca. 19.000 kr. I januar måned blev boringspumpen fornyet, hvilket kostede ca. 32.000 kr. og i løbet af året er der nedsat to nye målerbrønde samt udbedret et ledningsbrud, der tilsammen har kostet ca. 35.000 kr.

Reparationer og vedligehold

Som nævnt ovenfor, blev det nødvendigt at udskifte grundvandspumpen med motor i indvindingsboringen i januar måned. Det var et arbejde, der stod på i flere dage, hvor vi blev nødforsynet fra Brylle Vandværk. Ved samme lejlighed blev boringsrøret undersøgt med et kamera med et meget tilfredsstillende resultat, hvor udbedringer ikke var nødvendige. Der er også i 2022 nedsat to nye målerbrønde og udført reparation af et ledningsbrud, der heldigvis var meget kortvarigt takket være en forbrugers hurtige reaktion på skaden. Endelig er der udskiftet en frostsprængt vandmåler.

Vandanalyser

Der blev i marts og juni måned udtaget vandprøver, hvor der blandt andet blev analyseret for 50 forskellige pesticider, og som noget nyt nu også for indhold af PFAS stoffer. Alle kravværdierne kunne overholdes, da der heldigvis ikke kunne måles nogen former for indhold. Alle værdier lå under detektionsgrænserne, hvilket betyder, at en evt. tilstedeværelse af et stof er af så lille et omfang, at det ikke med eksisterende målerudstyr er muligt at måle tilstedeværelsen. Vi har jf. reglerne herfor oplyst to faste adresser på ledningsnettet, hvorfra prøverne kan udtages – én adresse koblet til hver af de to hovedledninger der fører vandet til henholdsvis forbrugerne øst og vest for vandværket. Endelig udtages også vandprøver på vandværket. Analyseresultaterne kan ses på vandværkets hjemmeside.

BNBO (BoringsNær BeskyttelsesOmråde)

Fra en rapport fra Assens Kommune er det konkluderet følgende:

Stærmose Vandværk: Det vurderes, at der er erhvervsmæssig brug af pesticider på landbrugsarealet beliggende i BNBO omkring vandboringen. Landbrugsarealet udgør dog kun ca. 17% af BNBO. I resten af BNBO er der fredskov og permanent græs. Boringen er tilsyneladende velbeskyttet, med 50 m moræneler over magasinet og reduceret vand. Stærmose Vandværk kan desuden forsynes fra Brylle Vandværk uden problemer. Det er Assens Kommunes vurdering, at det ikke er proportionelt at pålægge lodsejere dyrkningsrestriktioner inden for BNBO til Stærmose Vandværk. Konklusion: Der er erhvervsmæssig brug af pesticider på landbrugsarealer inden for BNBO, landbrugsarealerne udgør dog en mindre del af BNBO, boringen er ikke sårbar, og boringen er ikke af stor betydning for forsynings sikkerheden i Assens Kommune. Assens Kommune vil derfor ikke stille krav om, at der laves aftaler om pesticidfri dyrkning. Bestyrelsen agter derfor ikke at aftale yderligere tiltag inden for BNBO.

LER

I Danmark er forsyningsledninger gravet ned i jorden og havbunden. For at undgå at der sker skade på ledningerne ved gravearbejde, er der lavet et ledningsejerregister, der også blot benævnes LER. Formålet med LER er at reducere antallet af graveskader på de forsyningsledninger, som er gravet

ned i jorden og havbunden. 1. januar 2020 gik en ny version af LER 2.0 i drift og ledningsejere har frem til 1. juli 2023 til at omstille sig til de nye krav i tilhørende bekendtgørelse.

I indfasningsperioden, frem til 30. juni 2023, kan alle ledningsoplysninger for alle forsyningsarter udleveres både efter de nye og de gamle regler. Dvs. ledningsejer skal udlevere enten via LER 2.0 eller på den gamle måde, direkte til graveaktør. 2-timers fristen, som er den nye korte frist, indtræder først 1. juli 2023, hvor ledningsejere skal have digitaliseret ledningsnettet i LER 2.0, og hvorefter graveaktørerne skal være klar til at anvende de ledningsoplysninger, der kommer gennem LER 2.0. Den hidtidige svarfrist var 5 dage.

I samarbejde med en medarbejder fra Assens Forsyning har vandværkets næstformand Finn Mortensen i 2022 arbejdet intens på kortlægningen af vandværkets forsynings- og stiklednings placering i forsyningsområdet, således vandværket nu er i mål med kravene gældende efter den 30. juni 2023. Oplysninger hertil er dels hentet fra gamle kort og dels fra undersøgelser og opmålinger i landskabet. Enkelte steder mangler dog fortsat en digitaliseret registrering af de sidste ender på stikledningerne til de enkelte forbrugere, som enten kan være målerbrønde eller stophaner, hvor måleren sidder indendørs. Målerbrønde og/eller stophaner er i de situationer den sidste del af vandværkets ejendom og dermed også endestation for den lovpligtige registrering i LER.

Hjemmeside

Etablering af hjemmesiden www.staermosevand.dk blev en realitet i slutningen 2012. Det er via hjemmesiden, alle medlemmer bliver orienteret om sidste nyt, om driften, analyseresultater, takstblade m.v., og hvor der også kan indberettes det årlige vandforbrug og flytteopgørelser.

På den ekstraordinære generalforsamling den 15. november 2021 blev det vedtaget og indskrevet i lovenes § 13, at indkaldelse til generalforsamling sker via mail til forbrugerne og at indkaldelsen også bliver lagt ud på hjemmesiden.

Vores webmaster på hjemmesiden er Arne Nielsen fra Skovs Radio i Tommerup.

Vandværksarbejde i 2023

Arbejdet med den sidste kortlægning og digitalisering af ledningsnettet i LER fortsætter i 2023. Der vil også i 2023 blive øget fokus på eventuelle strømbesparende tiltag. Til vandværket er der en trykstation ved Hesbjerg Skovvej, som sikrer tilstrækkelig vandtryk hos forbrugerne på Væden. Trykforøgeren drives af en elmotor, som kører 24 timer i døgnet året rundt. Her vil det blive undersøgt, om det er muligt at ændre til en behovsstyret drift af trykforøgeren.

De øvrige drifts- og vedligeholdelsesmæssige behov vil naturligvis fortsætte i 2023.

Afslutning

Igen vil jeg takke bestyrelsen, regnskabsfører, revisorer og serviceteknikere for et godt samarbejde i 2022, og jeg ser frem til og håber på et fortsat godt samarbejde i de kommende år.

Hermed fremlægges beretningen til generalforsamlingens videre drøftelse.

19. marts 2023
Ove Johansen
Formand